
Minister
Spraw Zagranicznych
SM.2113.100.2016 /

Pan Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z zapytaniem nr 503 Pana Posła W. Zembaczyńskiego w sprawie audytu rządów z lat 2007-2015, uprzejmie przedkładam odpowiedzi na pytania Pana Posła tj.:

- 1. W trakcie wystąpienia Pana Ministra usłyszeliśmy, że polityka zagraniczna była prowadzona w sposób niekompetentny. Proszę zatem o informacje jakie negatywne skutki spowodowały niewystarczające zdolności analizy polityki międzynarodowej? O jakie analizy chodzi ? czy i w jakiej skali, błędna analiza zaważyła na pozycji Polski na arenie międzynarodowej? Proszę o podanie konkretnych przykładów.**

Podczas mojego wystąpienia w Sejmie RP w dniu 11 maja 2016 r. dot. audytu rządów koalicji PO-PSL w latach 2007-2015 podałem wystarczająco dużo przykładów na poparcie tezy o niekompetentnym sposobie prowadzenia polityki zagranicznej Polski przez ówczesny rząd. Niekompetencja ta przejawiała się m.in. w tzw. „polityce głównego nurtu” lub nadmiernym skupieniu na polityce wizerunkowej, czego przykładem była realizacja prezydencji Polski w Radzie UE. W zakresie polityki wschodniej, powyższą tezę potwierdza także polityka wobec Federacji Rosyjskiej i Białorusi. W zakresie relacji z państwami pozaeuropejskimi i dyplomacji ekonomicznej – decyzja o zamknięciu 13 polskich ambasad. W mojej ocenie – co również wyraźnie zaznaczyłem podczas wystąpienia – polityka ta mogła wynikać z błędnego rozpoznania sytuacji międzynarodowej lub być owocem osobistych ambicji konkretnych osób odpowiedzialnych za prowadzenie polityki zagranicznej w tamtym okresie. Na obecnym etapie nie jest możliwe wyraźne oddzielenie od siebie powyższych kwestii, nie ulega jednak wątpliwości, że pełną odpowiedzialność za podejmowane w latach 2007-2015 błędne decyzje w obszarze polityki zagranicznej, niezależnie od tego co było ich bezpośrednią przyczyną, ponoszą osoby pełniące w tym czasie funkcje ministrów spraw zagranicznych.

2. Czy krytykowane zabiegi wizerunkowe poprawiły status oraz postrzeganie Polski? Czy Ministerstwo posiada statystyki dotyczące owej kwestii?

Jedyną kampanią wizerunkową zrealizowaną na zlecenie MSZ w latach 2007-2015 była „Polska. Spring into”. Działania w ramach tej kampanii realizowane były w czterech państwach, w których wizerunek Polski uległ w ostatnich latach pogorszeniu ze względu na bardzo liczną emigrację zarobkową z Polski tj. w Wielkiej Brytanii (rynek priorytetowy) oraz w Niemczech, Szwecji i Belgii (Brukseli). Koncentrowały się w stolicach tych państw: Londynie, Berlinie, Sztokholmie i Brukseli. Kampanię zrealizowano we współpracy z BBC.

Z badań przeprowadzonych przez Dres Consulting na zlecenie BBC wynika, że 17% badanych zapamiętało spot promujący Polskę, jaki był wyświetlany w telewizji BBC. 62% osób, które widziały spot przyznało, że ich opinia o Polskę po jego obejrzeniu uległa poprawie. Dla 65 % respondentów spot pokazuje Polskę w pozytywnym świetle, 49% respondentów przyznało, że przekonał ich on do tego, że Polska zmieniła się w ciągu 25 lat, i niemal tyle samo – 50% zachęcił do odwiedzenia Polski. Dla 36% badanych Polska stała się bardziej wiarygodnym krajem do prowadzenia interesów.

Informacje statystyczne o kampanii przedstawiają się następująco:

- spot wyemitowało 1605 razy w czterech stacjach o zasięgu ponadregionalnym (BBC, CNN, Eurosport, SkyNews) w 98 państwach w regionie EMEA (ang. Europe, Middle East, Africa).

- w ramach kampanii outdoorowej w głównych miejscach Londynu na ponad 150 nośnikach pojawił się plakat i hasło kampanii.

- utworzono profil na Facebooku, który w ciągu 7 miesięcy funkcjonowania zdobył 8 389 fanów, a łączny zasięg postów przekroczył 500 tys. wyświetleń.

- w efekcie działań biur prasowych, wygenerowano 341 publikacji w mediach: 4 w Wielkiej Brytanii, 113 w Brukseli, 68 w Niemczech, 146 w Szwecji.

3. Jakich trudnych tematów unikał rząd w rozmowach z sojusznikami z NATO, partnerami z Unii oraz innymi członkami organizacji międzynarodowych? Czy ministerstwo jest w stanie przywołać konkretne przykłady?

Sytuacja geopolityczna Polski nie zmieniła się wraz ze zmianą rządu. Nasze interesy w sferze bezpieczeństwa pozostają niezmiennie, bo definiują je dobrze znane zagrożenia. W swoich działaniach MSZ intensyfikuje wysiłki zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa Polsce, korzystając ze wszystkich instrumentów, których możemy użyć. Instrumentem takim jest zarówno nasze członkostwo w Sojuszu Północnoatlantyckim, jak też członkostwo w Unii Europejskiej. Równocześnie rozwijamy intensywny dialog bilateralny dotyczący bezpieczeństwa z naszymi głównymi partnerami w regionie euroatlantyckim. Najważniejszym zadaniem bieżącym w pracach MSZ jest odpowiednie przygotowanie, tak organizacyjne jak i polityczne Szczytu NATO w Warszawie, który będzie bez wątpienia najważniejszym wydarzeniem międzynarodowym w Polsce w bieżącym roku. Pracujemy nad tym, by decyzje podjęte podczas tego bardzo ważnego spotkania w maksymalnym stopniu przyczyniły się do wzmocnienia naszego bezpieczeństwa, a samo wydarzenie umocniło międzynarodową pozycję Polski.

Prowadzone przez nas intensywne kontakty z sojusznikami i partnerami przynoszą wymierne rezultaty dla wzmocnienia bezpieczeństwa Polski, o czym świadczyć będą m.in. decyzje podjęte na Szczycie NATO. Oczekując zrozumienia i wsparcia ze strony sojuszników nie zamykamy się na współpracę z nimi oraz na udział w misjach sojuszniczych, w duchu solidarności i współodpowiedzialności, wspólnie kształtując środowisko bezpieczeństwa międzynarodowego.

Dla rządu Pani Premier Beaty Szydło priorytetem polityki zagranicznej stało się zacieśnienie współpracy regionalnej. Uznaliśmy za kluczowe wzmacnianie synergii i spójności państw położonych w Europie Środkowej, zwłaszcza w obszarze ograniczonym Morzami: Adriatyckim, Bałtyckim i Czarnym. Pod przewodnictwem Prezydenta RP Andrzeja Dudy doszło do zacieśnienia współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa, w kontekście Szczytu NATO w Warszawie (inicjatywa bukaresztańska). Przewodnicząc, od lipca br., pracom Grupy Wyszehradzkiej, będziemy chcieli przywrócić jej – znaną z początków istnienia – wartość, jako mechanizmu współpracy na rzecz realizacji celów europejskich. Wspólnie z naszymi najbliższymi sojusznikami w regionie – Czechami, Węgrami i Słowacją – będziemy dbać o nasze interesy na forum Unii Europejskiej. Przygotowany, przez cały rząd, program polskiej prezydencji w Grupie Wyszehradzkiej, jest najlepszym wyrazem zmiany, jaka zaszła w polskiej polityce zagranicznej po ostatnich wyborach. Wskazuje ona jasno na potrzebę silniejszego uwypuklenia współpracy regionalnej, jako suwerennego wymiaru obecności naszego kraju w Europie.

W ostatnich miesiącach doszło do intensyfikacji współpracy dwustronnej pomiędzy Polską a Wielką Brytanią – jednego z naszych strategicznych partnerów w Europie. Wysoka dynamika spotkań (wizyty na szczeblu prezydenta i premiera, styczniowa Kwadryga PL-UK w Edynburgu) potwierdza wspólnotę interesów UK i PL w dziedzinie bezpieczeństwa, w tym wzmocnienia na wschodniej flance NATO oraz najważniejszych kwestii agendy europejskiej (polityka wschodnia, bezpieczeństwo energetyczne, dokończenie Jednolitego Rynku i sprzeciw wobec ograniczeniom swobody usług, reformy UE).

Polsce zależy na dobrych, bliskich i partnerskich stosunkach z Niemcami, które są naszym bardzo ważnym sojusznikiem w NATO i partnerem w UE. Jesteśmy przekonani, że umacnianiu właśnie takich relacji służy szczerzy i otwarty dialog. Kształtując w ten sposób nasze stosunki będziemy mogli osiągać trwałe i korzystne dla obu stron rozwiązania. Nasze kontakty nie mogą sprowadzać się jedynie do powierzchownej wymiany poglądów.

W odróżnieniu od poprzedniego rządu, uważamy że w interesie Polski nie leży dążenie do ścisłej integracji politycznej Unii Europejskiej. Podstawową słabością takiego założenia jest bowiem brak istnienia europejskiego narodu, stąd próby tworzenia superpaństwa są oderwane od rzeczywistości. Filarem konstrukcji europejskiej powinna być ścisła, solidarna i lojalna współpraca narodów europejskich.

Uzgadnianie dokumentów w sprawach dot. polityki europejskiej w latach 2007 – 2015 odbywało się w ramach funkcjonującego systemu koordynacji polityki europejskiej na niżej wymienionych forach:

- Komitetu Europejskiego Rady Ministrów (KERM), który zakończył działalność w dniu 31 grudnia 2009 r.
- Komitetu do Spraw Europejskich (KSE), funkcjonującego od dnia 1 stycznia 2010 r. zgodnie z ustawą z dnia 27.08.2009 r. o Komitecie do Spraw Europejskich.

Komitety te pracowały na podstawie rocznych planów pracy, opracowywanych na podstawie tematów zgłoszonych przez resorty oraz uwzględniających kwestie wynikające z zobowiązań Polski wobec UE. Dodatkowo, agendy poszczególnych posiedzeń Komitetów uwzględniały tematy i sprawy wynikające z bieżącej agendy UE, w zakresie których konieczne było uzgodnienie stanowiska rządu. Oba komitety stanowiły również forum uzgadniania dokumentów i stanowisk rządu w sprawach europejskich, instrukcji na posiedzenia Rady i Komitetu Stałych Przedstawicieli oraz sprawozdań z tych posiedzeń, a także informacji w sprawie stanowisk na posiedzenia Rady Europejskiej i informacji o wynikach tych posiedzeń. Dodatkowo, rozpatrywano dokumenty związane z współpracą Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej. Bezpośrednia realizacja wypracowanych przez KSE uzgodnień i rozstrzygnięć leży w kompetencjach poszczególnych ministerstw i urzędów centralnych. W trakcie sprawowania przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE w lipcu 2011 r. istotnemu ograniczeniu uległa aktywność KSE (w trakcie prezydencji nie odbywały się posiedzenia Komitetu), a wszystkie dokumenty uzgadniane były w trybie korespondencyjnego uzgodnienia stanowisk. W tym okresie prace KSE dotyczyły przede wszystkim spraw związanych z obowiązkami Polski jako państwa członkowskiego lub realizacji zobowiązań wynikających z przepisów krajowych.

- Komitetu wspomagającego do spraw Prezydencji Rzeczypospolitej Polskiej w Radzie Unii Europejskiej - Zespołu Wczesnego Informowania i Analizowania Dossier Europejskiego (KWP - ZWIAD).

Głównym zadaniem ww. komitetu było rozpatrywanie stanowisk związanych z realizacją Programu 6-miesięcznego polskiej prezydencji oraz fiszek programowych, jak również rozpatrywanie spraw organizacyjno-logistycznych, wynikających z polskiego przewodnictwa w Radzie. W trakcie spotkań KWP-ZWIAD omawiane były najważniejsze wydarzenia, jakie miały miejsce na agendzie europejskiej w trakcie przewodniczenia przez Polskę pracom Rady UE oraz rozstrzygane były kwestie związane z taktyką działania polskiej prezydencji. Komitet decydował także o taktyce negocjacyjnej w stosunku do aktów prawnych diskutowanych na agendzie europejskiej na różnym etapie procedury decyzyjnej oraz podejmował decyzje w sprawach nagłych.

4. Czy priorytety polskiej prezydencji w 2011 nie przyniosły żadnych realnych korzyści Polsce? Czy Ministerstwo posiada konkretne dane dotyczące nieskuteczności działań podjętych przez MSZ?

Wybór priorytetów przez państwo przygotowujące się do objęcia przewodnictwa w Radzie UE nie jest wyborem autonomicznym. Kwestia ta wiąże się z samą prezydencją i jej rolą – programowaniem ogółu działań poszczególnych formacji Rady, komitetów i grup roboczych. Pracując nad przygotowaniem programu oraz wyborem priorytetów, każda kolejna prezydencja musi uwzględniać programy wieloletnie oraz roczne, toczone procesy legislacyjne, programy cykliczne, plany działań. W tym sensie, długofalowy cykl polityczny i legislacyjny UE determinuje w istotnym stopniu funkcjonowanie samej prezydencji, a sam wybór priorytetów jest w większości „odziedziczony” po poprzednikach.

Łączna liczba zidentyfikowanych spraw, które mogły się pojawić na agendzie polskiej prezydencji w II poł. 2011 r. wynosiła około 800. Finalnie – głównie na skutek opóźnień KE w publikacji projektów/propozycji aktów prawnych w planowanym terminie, działania PE czy innych państw członkowskich – polska prezydencja zajmowała się około 650 kwestiami, a 150 spraw nie zostało podjęte. Tak liczne dossier wiąże się z programowaniem prac formacji Rady, komitetów i grup roboczych, co stanowiło zadanie dla wszystkich resortów, nie tylko MSZ. Priorytety sektorowe realizowane były w ramach poszczególnych formacji Rady, z których każda Rada miała własne priorytety.

Wybierając priorytety swojej prezydencji Polska – jak każdy inny kraj, który ją sprawował – musiała zmierzyć się z wyzwaniem pogodzenia ambitnych planów z możliwościami, jakie daje 6-miesięczne przewodnictwo (w praktyce ze względu na letnią przerwę wakacyjną i okres bożonarodzeniowy, okres ten ogranicza się do 4-4,5 miesiąca). W tym sensie brak spektakularnych sukcesów nie jest domeną wyłącznie polską, ale raczej specyfiką większości krajów. Jedną z kwestii, których nie udało się zrealizować polskiej prezydencji jest międzynarodowa umowa w sprawie sądu patentowego. Szansa na porozumienie wydawała się realna, ale ostatecznie do wspólnego patentu nie udało się przekonać wszystkich 27 krajów z powodu sporu o miejsce siedziby przyszłego sądu patentowego. Polska nie przystąpiła do porozumienia w sprawie systemu patentu jednolitego, a więc patenty jednolite nie będą obowiązywać na terenie Polski. Do priorytetów prezydencji polskiej o niskim stopniu realizacji zaliczyć można kapitał intelektualny. Idea pełnego wykorzystania kapitału intelektualnego nie odbiła się szerokim echem w UE, a jej koncepcja nie została wprowadzona. Jeszcze innym niepowodzeniem polskiej prezydencji jest niepodpisanie z Ukrainą umowy stowarzyszeniowej.

Warto podkreślić, że osiągnięciu sukcesów nie sprzyja sam charakter prezydencji (rola tzw. bezstronnego mediatora - *honest broker*). Wymóg neutralności, stawiany każdej prezydencji zobowiązuje do nieforsowania własnych interesów narodowych, lecz podejmowanie się roli mediatora przy osiągnięciu kompromisów dotyczących wszystkich krajów.

5. Jakie straty w budżecie przyniosła niegospodarność Ministerstwa w sprawie wydatków promocyjnych w związku z polską prezydencją w UE? Na jakiej podstawie, stwierdzono nieprawidłowości zarządzania przez Ministerstwo mieniem skarbu państwa? Czy sprawa jest badana przez NIK?

Komitet Europejski Rady Ministrów przyjął w dniu 9 czerwca 2009 r. dokument „Program Wieloletni. Przygotowanie, obsługa i sprawowanie Przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w II połowie 2011 r.” i rekomendował jego rozpatrzenie Radzie Ministrów, która zatwierdziła dokument 23 czerwca 2009 r. Powyższy dokument zawierał całościowe zestawienie szacunków kosztów związanych z przygotowaniem i prowadzeniem polskiego przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w drugiej połowie 2011 r. Natomiast „Raport końcowy - przygotowania, osiągnięcia i wnioski” został przyjęty przez KSE 30 marca 2012 r. i przez Radę Ministrów 17 kwietnia 2012 r.

W odniesieniu do wydatków promocyjnych w związku z polską prezydencją w UE należy zaznaczyć, że wydatki ponoszone były w ramach ww. Programu Wieloletniego. Przygotowanie,

obsługa i sprawowanie przewodnictwa Polski w Radzie w II połowie 2011 r. (rozdział 45076), którego głównym beneficjentem był Departament Koordynacji Przewodnictwa Polski w Radzie UE (DKPP). Departament Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej w ramach środków z Programu Wieloletniego wydatkował w 2010 r. kwotę 49.979 PLN na zakup 238 tys. kompletów portfeli „Varsovia”. Ponadto, ze środków Programu Wieloletniego Dyrektor DKPP zakupił 3 513 „bączków” za kwotę 561 728,70 PLN.

Sprawa wydatków promocyjnych w okresie polskiej prezydencji w UE oraz sprawa nieprawidłowości zarządzania przez Ministerstwo mieniem Skarbu Państwa obecnie nie jest przedmiotem badania przez NIK. Dotychczas, NIK nie prowadziła również odrębnej kontroli dotyczącej wydatków promocyjnych w związku z przewodnictwem Polski w Radzie UE. Należy wskazać, iż NIK przeprowadzając coroczną kontrolę „Wykonanie budżetu państwa w części 45 – Sprawy zagraniczne oraz członkostwo RP w UE” bada zarówno dochody budżetowe, jak i wydatki budżetu państwa. Nieprawidłowości w zarządzaniu przez MSZ mieniem Skarbu Państwa stwierdzono natomiast zarówno na podstawie wyników kontroli zewnętrznych, prowadzonych w MSZ jak i kontroli wewnętrznych oraz audytów.

Poniżej przedstawiam przykłady wykraczające poza przedmiot pytania, ale świadczące o niecelowym wydatkowaniu środków publicznych. Ponieważ zgodnie z art. 74 ust. 2 pkt 18 ustawy o rachunkowości obowiązek przechowywania dowodów księgowych i sprawozdań, których obowiązek sporządzenia wynika z ustawy, wynosi 5 lat, przedstawiony wkład dotyczy lat 2011-2015 (za wyjątkiem pkt. 1 i 2) tj.:

1. Zakup wyposażenia do tzw. szatni/siłowni BOR – koszt 29 332,00 zł.

Na podstawie posiadanych dokumentów - zgodnie z uzasadnieniem zawartym we wniosku Zarządu Obsługi MSZ z dnia 02.12.2008 r. o wyrażenie zgody na udzielenie zamówienia publicznego w oparciu o art. 4 pkt. 8 ustawy Pzp, konieczność zakupu związana była z decyzją ówczesnego Dyrektora Generalnego Służby Zagranicznej dotyczącą remontu pomieszczeń warsztatowych z przystosowaniem ich do potrzeb pracowników BOR, w celu zapewnienia wyposażenia spełniającego możliwość wypoczynku i utrzymania kondycji fizycznej funkcjonariuszy BOR.

2. Zakup stołu stacjonarnego Practical H (łóżko do masażu) – koszt 4 700,00 zł oraz zakup roweru treningowego Tomahawk S-Series – koszt 5 999,00 zł.

Na podstawie posiadanych dokumentów – zgodnie z uzasadnieniem zawartym we wniosku z dnia 29.07.2009 r. o wyrażenie zgody na udzielenie zamówienia publicznego w oparciu o art. 4 pkt. 8 ustawy Pzp, dokonanie zakupu wynikało z konieczności wyposażenia pomieszczenia siłowni pracowników BOR. Z urzędzeń korzystali funkcjonariusze BOR a także członkowie ówczesnego kierownictwa MSZ.

Biuro Administracji w dniu 21.10.2014 r. otrzymało pismo z prośbą o użyczenie ww. składnika majątku na rzecz Domu Poselskiego Kancelarii Sejmu. Wobec powyższego stół stacjonarny (łóżko do masażu) został nieodpłatnie przekazany i znajdował się poza MSZ w okresie od 27.10.2014 r. do 10.11.2015 r., tj. do dnia jego zwrotu przez Dom Poselski Kancelarii Sejmu.

3. Wydatki związane z zakupem owoców i warzyw, innych artykułów spożywczych oraz alkoholi:

1) na potrzeby Ministra Radosława Sikorskiego:

- a) **2011** – zakup warzyw i owoców (głównie warzyw: ogórki, marchewki baby, seler naciowy, rzodkiewki) na kwotę 689,37 zł, zakup innych art. spożywczych (dressingi sałatkowe) na kwotę 40,49 zł,
- b) **2012** – zakup warzyw i owoców (głównie warzyw: ogórki, marchewki baby, seler naciowy, rzodkiewki) na kwotę 1.628,12 zł, zakup innych artykułów spożywczych (sosy dressingowe) na kwotę 123,72 zł, zakup alkoholi na kwotę 630,00 zł,
- c) **2013** – zakup owoców i warzyw (głównie warzyw: ogórki, marchewki baby, seler naciowy, rzodkiewki) na kwotę 118,11 zł, zakup innych artykułów spożywczych na kwotę 737,44 zł, zakup alkoholi na kwotę 398,00 zł,
- d) **2014** – zakup owoców i warzyw (głównie warzywa: marchewki baby, seler naciowy, ogórki, rzodkiewki) na kwotę 515,02 zł, zakup innych artykułów spożywczych (herbaty ziołowe, soki z granatu) na kwotę 137,40 zł.

łącznie:

- a) zakup warzyw i owoców: 2.950,62 zł
- b) zakup innych artykułów spożywczych: 1.039,00 zł
- c) zakup alkoholi: 1.028,00 zł

2) na potrzeby Ministra Grzegorza Schetyny:

- a) **2014** – zakup innych art. spożywczych na kwotę 211,06 zł,
- b) **2015** – zakup innych art. spożywczych na kwotę 337,09 zł.

4. Wydatki związane z zakupem usług cateringowych i restauracyjnych na potrzeby spotkań dla dwóch osób z udziałem Ministra Spraw Zagranicznych:

1) na potrzeby Ministra Radosława Sikorskiego:

- a) w latach 2011-2014 odbyły się 243 spotkania z obsługą cateringową dla dwóch osób z udziałem ministra spraw zagranicznych w Gmachu MSZ, dla łącznej liczby osób wynoszącej 486. łączny koszt obsługi spotkań (tj. koszt usług gastronomicznych oraz koszt napojów i alkoholu z magazynu recepcyjnego) wyniósł 67.126,29 zł,
- b) w latach 2011-2014 odbyło się 25 spotkań dla dwóch osób z udziałem ministra spraw zagranicznych w restauracjach, dla łącznej liczby osób wynoszącej 49. łączny koszt usług restauracyjnych wyniósł 14.642,12 zł.

2) na potrzeby Ministra Grzegorza Schetyny:

- a) w latach 2014-2015 odbyło się 8 spotkań z obsługą cateringową dla dwóch osób z udziałem ministra spraw zagranicznych w Gmachu MSZ, dla łącznej liczby osób wynoszącej 16. łączny koszt obsługi spotkań (tj. koszt usług gastronomicznych oraz koszt napojów i alkoholu z magazynu recepcyjnego) wyniósł 2.414,48 zł.

5. Zakup kawy w kapsułkach Nespresso do gabinetów ministrów: Artura Nowaka-Fara, Rafała Trzaskowskiego oraz Piotra Serafina w latach 2013-2015. Ww. kawa była

dodatkowym zakupem, ponad normy wynikające z limitów dotyczących miesięcznych przydziałów artykułów spożywczych na potrzeby recepcyjne Kierownictwa MSZ:

- a) **2013** – zakup na kwotę 1.562,10 zł,
- b) **2014** – zakup na kwotę 1.738,49 zł,
- c) **2015** – zakup na kwotę 3.421,00 zł.

6. Wydatki związane z zakupem zaopatrzenia materiałowego:

1) na potrzeby Ministra R. Sikorskiego:

- a) 2014 - zakup 1 szt. atramentu do pióra Mont Blanc – koszt 60 zł,
- b) 2014 - zakup 6 szt. długopisów marki Inoxcrom – koszt 459,24 zł,
- c) 2014 - zakup 9 szt. pojemników w celu zabezpieczenia dokumentów – koszt 530,46 zł,

łącznie: 1.049,70 zł

2) na potrzeby Min. G. Schetyny:

- a) 2015 – zakup 2 wysokiej jakości parasoli – koszt 300,00 zł,

łącznie: 300,00 zł

3) na potrzeby innych członków Kierownictwa MSZ:

- a) 2012 – zakup 20 szt. ręczników kąpielowych na potrzeby członków Kierownictwa MSZ – koszt 3.800,00 zł,
- b) 2013 – zakup 200 szt. ręczników frotte na potrzeby Kierownictwa MSZ – koszt 2.359,14 zł,
- c) 2014 – zakup 12 szt. ręczników na potrzeby podsekretarza stanu Leszka Soczewicy – koszt 588,00 zł,
- d) 2014 - zakup 2 opak. wkładów atramentowych Mont Blanc na potrzeby DGSZ Mirosława Gajewskiego – koszt 40,00 zł

łącznie: 6.787,14 zł.

6. Do realizacji jakich interesów nie przyczynili się poprzedni Ministrowie Spraw Zagranicznych? Czy Ministerstwo posiada dowody na zaniechanie oraz nieefektywność polityki kolejnych szefów MSZ?

Odnosząc się do pytania nr 6, ponownie pragnę odwołać się do treści mojego wystąpienia, gdzie jednoznacznie wskazałem na obszary i kwestie, w których realizacja polskich interesów była prowadzona nieskutecznie. Konkretnie przykłady odnosiły się m.in. do relacji Polski ze Stanami Zjednoczonymi, decyzji o wycofaniu się z udziału w operacjach pokojowych ONZ oraz zaniedbań w obszarze polityki konsularnej. Innym przykładem była polityka wobec Niemiec – prowadzona w sposób nieefektywny i skutkująca brakiem satysfakcjonujących Polskę rozwiązań w kwestiach takich jak budowa rurociągu Nord Stream I i II, sytuacja polskiej mniejszości w Niemczech lub w polityce migracyjnej. Kolejny przykład to decyzje w zakresie polskiej obecności za granicą. Jak już wskazałem w odpowiedzi na pytanie nr 1, w latach 2007-2015 doprowadzono do zamknięcia 13 ambasad, co doprowadziło do znacznej redukcji możliwości działań polskiej dyplomacji w obszarze promocji handlu i współpracy gospodarczej w regionach pozaeuropejskich. Za decyzje podjęte w okresie poprzednich rządów oraz ich negatywne skutki odpowiedzialność w sposób oczywisty ponoszą poprzedni ministrowie spraw zagranicznych.

Kierunki i cele polskiej polityki zagranicznej są realizowane m.in. zgodnie z corocznie opracowywanym, uzgadnianym i wnoszonym do rozpatrzenia przez Radę Ministrów dokumentem rządowym, określającym kierunki i cele polskiej polityki zagranicznej, jak również zgodnie z rokrocznie przedstawianą Sejmowi RP informacją o zadaniach polskiej polityki zagranicznej.

7. Czy zamknięte ambasady w Azji miały strategiczne znaczenie w sferze biznesowej lub geograficznej? Które ambasady zostały zamknięte i czy zostały w ich miejsce utworzone konsulaty lub inne jednostki dyplomatyczne?

W wyniku zmiany sieci polskich placówek zagranicznych, w okresie rządów koalicji PO-PSL od 2008 r. do 2015 r. zmniejszono liczbę ambasad ze 101 do 88 oraz zlikwidowano 14 konsulatów generalnych, a 2 konsulaty generalne zostały przekształcone w inne placówki dyplomatyczne – odpowiednio: ambasadę RP i konsulat. W tym okresie ustanowiono 5 konsulatów generalnych, 1 konsulat, 2 agencje konsularne oraz 5 instytutów polskich. W 2015 r. ustanowiono również stanowiska ambasadora wizytującego w Malcie, a także w Mongolii – w miejsce zlikwidowanej Ambasady RP w Ułan Bator.

W latach 2007-2015 została znacznie ograniczona obecność dyplomatyczna Polski w Azji, zlikwidowano cztery ambasady w Azji: w Afganistanie, Kambodży, Laosie i w Mongolii. Zamknięcie tych placówek ograniczyło możliwości prowadzenia dialogu politycznego i rozwijania wymiany gospodarczej z tymi państwami. Decyzja o likwidacji ambasad została źle przyjęta przez rządy państw przyjmujących, a jej negatywny wpływ na relacje polityczne odczuwalny jest do dziś. Należy zaznaczyć, że chociaż placówki te nie miały strategicznego znaczenia dla Polski, utrzymanie polskiej obecności w tych krajach miało dla wszystkich stron istotny wymiar praktyczny, jak też wizerunkowy. Ambasada RP w Kabulu zakończyła działalność w grudniu 2014 r. Jej likwidacja miała podłoże ekonomiczne, związane z kosztami utrzymania placówki terytorium Afganistanu, co jednak odbiło się negatywnie na stanie stosunków polsko-afgańskich. Obecnie w Kabulu akredytowany jest ambasador RP w Nowym Delhi. W 2008 r. zostały zamknięte Ambasady RP we Phnom Penh i Wientian. Ich zadania przejęła Ambasada RP w Bangkoku. Ambasada w Mongolii zakończyła działalność w 2009 r. Ambasada została zamknięta na skutek decyzji Min. R. Sikorskiego, wynikającej z jego oceny, że funkcjonowanie tej placówki nie przynosi Polsce oczekiwanych korzyści. Po likwidacji placówki, terytorium Mongolii włączono do właściwości terytorialnej Ambasady RP w Chinach. Ze względu na potrzebę odbudowy naszej obecności w Mongolii, w 2015 r. rozpoczął misję ambasador wizytujący w Mongolii. Jednocześnie informuję, że po zamknięciu ambasady w Ułan Bator, Mongolia pozostaje w okręgu konsularnym Ambasady RP w Pekinie, a konsul RP odbywa w Ułan Bator regularne dyżury. Ponadto od 2011 r. w Ułan Bator umiejscowiony jest konsul honorowy, którego okręg konsularny obejmuje terytorium całej Mongolii, a w jego siedzibie na stałe rezyduje pracownik Ambasady RP w Pekinie (EME), wspierający Ambasadora wizytującego w Mongolii. W 2008 r. zlikwidowane zostały konsulaty generalne w Ho Chi Minh oraz w Karaczi.

Z uwagi na eskalację działań wojennych zawieszono również działalność niektórych placówek dyplomatycznych (ambasady RP w: Trypolisie, Bagdadzie i Damaszku). W bieżącym roku (2016) udało się już odtworzyć ambasadę RP w Senegalu, przeprowadzić pierwszy etap

wznowienia działalności placówki w Damaszku, planujemy także przywrócenie obecności dyplomatycznej w Bagdadzie. Jeszcze jesienią 2015 roku, w listopadzie, uruchomiliśmy Konsulat Generalny RP w Chengdu (Chiny), by w większym stopniu wpływać na realizację interesów RP w Azji, także w sferze gospodarczej. Planujemy wzmocnienie aktywności w sferze dyplomacji publicznej i kulturalnej na Kaukazie.

Szczegółowe informacje dot. likwidowanych i tworzonych placówek dyplomatycznych przedstawia załącznik nr 1.

Należy podkreślić, iż znaczącą rolę mają do odegrania polskie placówki zagraniczne oraz tworzona przez Ministerstwo Rozwoju agencja wsparcia eksportu, która ma rozpocząć działalność w 2017 roku. Polski eksport jest w dużej mierze uzależniony od popytu w krajach UE, a co za tym idzie panującej tam koniunktury. Konieczna staje się zatem jego dywersyfikacja. Najbardziej perspektywicznymi rynkami pozaeuropejskimi są rynki krajów azjatyckich. Ponieważ są to jednak kraje odległe geograficznie, odmienne kulturowo i językowo od Polski i szerzej w Polsce nieznane, konieczna jest aktywniejsza rola państwa w zachęcaniu polskich przedsiębiorców do zaangażowania się w Azji i ułatwianie im tego procesu. Obecnie działania administracji państwowej wspomagające polskich przedsiębiorców w Azji to wizyty na wysokim szczeblu politycznym, mającym zaprezentować Polskę i jej potencjał wobec miejscowych władz i pomóc w „otwieraniu” miejscowych rynków, intensywne działania placówek na rzecz znoszenia barier, głównie pozataryfowych, zwłaszcza w sektorze rolno-spożywczym, organizacja misji handlowych, wsparcie finansowe i organizacyjne działań promocyjnych, np. udziału w imprezach targowo-wystawienniczych.

8. Na jakim poziomie jest stopień ochrony placówek dyplomatycznych, dokumentacji oraz korespondencji ?

W zakresie korespondencji dyplomatycznej ma zastosowania Konwencja Wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych z 1961 roku oraz Instrukcje Dyrektora Generalnego Służby Zagranicznej w sprawie organizacji i funkcjonowania poczty dyplomatycznej. Obowiązujące w MSZ przepisy, w tym normatywy kancelaryjno-archiwalne, jasno określają zasady zarządzania dokumentacją jawną w placówkach zagranicznych, w tym również czynności archiwizacji i/lub brakowania akt w celu minimalizowania ryzyka powstawania dużych zasobów aktowych. Jednocześnie wskazują procedury postępowania z dokumentacją w sytuacji zagrożenia, w tym określają, które teczki spraw muszą być ewakuowane do kraju czy niszczone na miejscu. Placówki zagraniczne mogą przechowywać jedynie dokumentację niearchiwalną w składnicach akt zgodnie z okresem przechowywania określonym w jednolitym rzeczowym wykazie akt. Materiały archiwalne o wartości historycznej z placówek przekazywane są do archiwum MSZ przez biura/departamenty kierunkowe. Natomiast, w zakresie ochrony informacji niejawnych przetwarzanych w placówkach zagranicznych stosowane są przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 182, poz. 1228, z póź. zm.) aktów wykonawczych do tej ustawy oraz zarządzenia Ministra Spraw Zagranicznych w sprawie szczególnego sposobu organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych oraz innych komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za przetwarzanie materiałów niejawnych, sposobu i trybu

przetwarzania informacji niejawnych oraz doboru i stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego w MSZ oraz na placówkach zagranicznych

System ochrony placówek zagranicznych stanowi kombinację systemów: ochrony fizycznej oraz zabezpieczenia technicznego. Zakres ochrony, dobór rozwiązań i technologii, uwzględnia przyznaną każdej placówce kategorię stopnia zagrożenia bezpieczeństwa. Dodatkowo obiekty przedstawicielstw zagranicznych RP, na podstawie regulacji zawartych w Konwencji Wiedeńskiej, chronione są przez organy właściwe ds. bezpieczeństwa państw przyjmujących. Szczegółowe informacje związane z kwestią ochrony placówek zagranicznych RP, zawarte są m.in. w stosownych dokumentach planistycznych oraz dokumentacji technicznej objętych klauzulą niejawności.

Z poważaniem,

Z upoważnienia Ministra Spraw Zagranicznych

Jan Dziejczak

Sekretarz Stanu

Załącznik nr 1.

Zmiana sieci polskich placówek dyplomatycznych w latach 2008-2016

Rok 2008

Placówki zlikwidowane

Ambasady	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ambasada RP w Demokratycznej Republice Konga; 2) Ambasada RP w Królestwie Kambodży; 3) Ambasada RP w Laotańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej; 4) Ambasada RP w Republice Jemenu; 5) Ambasada RP w Republice Kostaryki; 6) Ambasada RP w Republice Panamy; 7) Ambasada RP w Republice Senegal; 8) Ambasada RP w Republice Zimbabwe. 9) Ambasada RP w Zjednoczonej Republice Tanzanii; 10) Ambasada RP we Wschodniej Republice Urugwaju.
KG	Konsulat Generalny RP w Casablance; Konsulat Generalny RP w Ho Chi Minh; Konsulat Generalny RP w Karaczi; Konsulat Generalny RP w Lagos; Konsulat Generalny RP w Lipsku; Konsulat Generalny RP w Rio de Janeiro; Konsulat Generalny RP w Strasburgu; Konsulat Generalny RP w Warnie.
IP	Instytut Polski w Lipsku (obecnie w Lipsku działa filia IP w Berlinie)

Placówki utworzone

IP	Instytut Polski w Brukseli; Instytut Polski w Madrycie.
----	--

Rok 2009

Placówki zlikwidowane

Ambasada	Ambasada RP w Republice Mongolii
Przedstawicielstwo Ambasady	Przedstawicielstwo Ambasady RP w Republice Kazachstanu
KG	Konsulat Generalny RP w Katanii

Placówki utworzone

KG	<ol style="list-style-type: none"> 1) Konsulat Generalny RP w Ałmaty; 2) Konsulat Generalny RP w Sewastopolu; 3) Konsulat Generalny RP w Winnicy.
SP	Stałe Przedstawicielstwo RP przy Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO) w Paryżu

Rok 2010 - nie tworzono i nie likwidowano placówek

Rok 2011

Placówki utworzone

AK	Agencja Konsularna RP w Smoleńsku
IP	Instytut Polski w Tokio

Rok 2012

Placówki zlikwidowane

Ambasada	Ambasada RP w Turkmenistanie
----------	------------------------------

Placówki utworzone

KG	Konsulat Generalny RP w Doniecku
IP	Instytut Polski w Nowym Delhi
AK	Agencja Konsularna RP w Irbilu

Rok 2013

Placówki zlikwidowane

SP	Stałe Przedstawicielstwo RP przy Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO) w Paryżu (zadania przejęła Ambasada RP w Paryżu)
KG	Konsulat Generalny RP w Lille; Konsulat Generalny RP w Malmö; Konsulat Generalny RP w Reykjavíku przekształcony w Ambasadę RP w Republice Islandii.

Placówki utworzone

Ambasada	Ambasada RP w Republice Islandii przekształcona z Konsulatu Generalnego RP w Reykjavíku
----------	---

Rok 2014

Placówki zlikwidowane

Ambasada	Ambasada RP w Islamskiej Republice Afganistanu
KG	Konsulat Generalny RP w Montrealu przekształcono w Konsulat RP w Montrealu
KG	Konsulat Generalny RP w São Paulo
KG	Konsulat Generalny RP w Sewastopolu

Placówki utworzone

K	Konsulat RP w Montrealu przekształcony z Konsulatu Generalnego RP w Montrealu
IP	Instytut Polski w Pekinie

W 2014 roku w Rangunie otwarto Biuro Ambasady RP w Bangkoku.

Rok 2015

Placówki zlikwidowane

KG	Konsulat Generalny RP w Doniecku
----	----------------------------------

Placówki utworzone

KG	Konsulat Generalny RP w Chengdu
----	---------------------------------

Rok 2016

Placówki utworzone

Ambasada	Ambasada RP w Senegal
----------	-----------------------